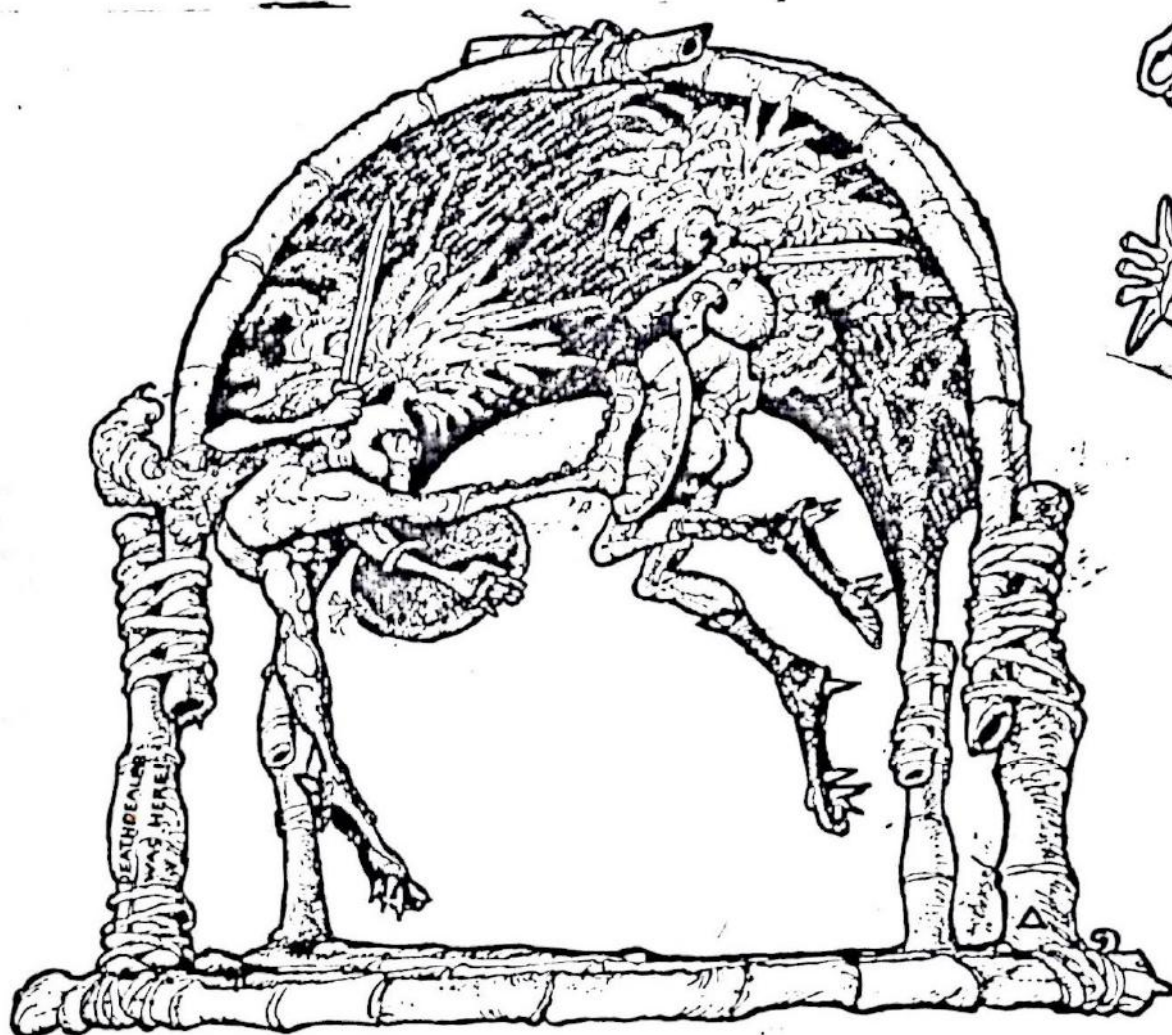

BRUTUS,

BRUTUS

B

HET VAKTJDSCHRIFT
VOOR DIPLOMACY-MINNEND NEDERLAND!

DYNAMIET
VOOR KENNERS

EDITORIAL

Wie zullen we nu weer eens tegen de schenen schoppen ? Donald van Doesburg maar niet want Deathdealer is ons wat te sterk (hij wist zelfs tot onze voorplaat door te dringen) En passant wist Donald hier ook nog de spelgroep Caesar van de grond te krijgen , waar we waarschijnlijk nog wel wat mee te doen zullen krijgen (???) Hartelijk bedankt Donald voor je hartstikke leuke Dungeon (Slijm) Paul Meerts en Peter Dols ook maar niet want die zijn zo vriendelijk geweest om artikels voor ons te schrijven (Wie volgt ?) Han Heidema dan maar ? Die heeft het al moeilijk genoeg in U2 en wordt verderop in dit nummer indringend door ons uitgekleet ! Misschien moeten we maar eens een wachtlijst openen voor mensen die door ons voor de schenen geschopt willen worden ! Nog 1 sensationele aankondiging : In BRUTUS 12 worden de bijnamen van alle spelers buiten Groningen gepubliceerd (Wie hoort er bij de bijnaam IQNullus ?) Komt dat zien , komt dat zien ! Onze speciale correspondent opa laat weten dat het op zijn hoge leeftijd niet allemaal meer zo snel gaat en dat zijn truckendoos nog een maandje op zich laat wachten . Overigens om aan alle onzekerheid een eind te maken : Jan Blokker is gezakt voor zijn examen Brutusredacteur omdat hij

1. niet bot genoeg was
2. te weinig dronk uit ook te kleine glaasjes (diameter kleiner dan 10 centimeter).

Helaas geen Stab van de Maand deze keer . Het materiaal daarvoor ontbrak ons eenvoudigweg . Er dreigt overigens een nieuwe telg aan de snel groeiende boom van Dippy-zines in Nederland te komen. Bernd Timmerman , Remco Zuidervliet en Louis de Koning willen een 2-wekelijks mini-zine laten verschijnen gevuld met naast Diplomacy ook boardgames , tv- en role playing games . Voor informatie schrijf naar Louis de Koning , Ds. van den Boschlaan 34 2286 PM Rijswijk , tel. 070-944448

PLEELIST

Teijo - Delta and the Deathdealers - Would you like to kiss my fireball ?
Rob - the Dead Kennedys - Too drunk to fuck
- the Dead Reagans - Too dumb to reign
- the Real Robrutus - Dead me ?
Jan - Boemel and the Softies - Stray Cat Strut
Sweet sixteen - Ja dat is Peter Aars
Guus - Doe Maar - Opa
Marcel en Conny Vink - Stabjijofstabik ?

Dit nummer van Brutus is geproduceerd door Rob , Guus , Jan en Teijo en kost nog steeds f0.90 + evt. porto over te maken op postgiro 1929742 tnv Guus Lobach . Onze dank gaat uit naar Paul Meerts , Peter Dols , Han Heidema en Heine Koning voor hun reacties en naar Wally Koster voor het gebruik van zijn typemachine .

WACHTLIJSTEN

Survival of the fittest : (GM Peter Dols) Rob v/d Burg , Donald van Doesburg
Regular Diplomacy : (GM Peter Aars) -
STAB : (GM Guus Lobach) Jan Feringa , Wally Koster , Heine Koning , Harry vd Laan
Weed Box: (GM Peter Aars) Marcel Vink , Joost van Ulsen.
Vain Rats: Guus Lobach , Marcel Vink , Teijo Doornkamp , Rob van der Burg (GM: Wally Koster)
Machiavelli: (GM Rob v/d Burg) Teijo Doornkamp , Peter Aars

INTERVIEW MET HAN HEIDEMA

Na afloop van de 24^e DUCOSIM-Konventie op 19 maart jongstleden te Utrecht welke dit keer volledig in het teken stond van Science Fiction & Fantasy, raken we - Teijo, Jan en Rob - in gesprek met Han Heidema, de huidige penningmeester van DUCOSIM, maar binnen dippy-spelend Nederland met name bekend als de winnaar van diverse postale spelen.

"Han, waar hou je je buiten dippy in je dagelijks leven mee bezig?"

"Ik werk bij Unilever Research als statistikus sinds 6 à 7 jaar. Ik heb een opleiding als biochemikus en ben toen stapje voor stapje in m'n huidige functie terecht gekomen. Ik ben waarschijnlijk een "spellenfreak" in z'n algemeenheid (Rob: "In Han's studeerkamer heb ik eens naar schatting zo'n 200 dozen met allerlei spelen zien staan!"). Daarnaast ben ik wijnliefhebber, speel ik in clubverband tafeltennis en hou ik me bezig met jogging, iets wat op m'n leeftijd (40 jaar) wel moet. Voordat ik met de gewone ("?!?", red.) spelletjes begon, heb ik een tijdlang zeer serieus geschaakt, in mijn hoogtijdagen in de Utrechtse studentenschaakvereniging 'Stukken en Schijven' in de 2e klasse KNSB, een club die later in 'Paul Keres' is opgegaan. Via het schaken ben ik toen bij allerlei andere spelen terecht gekomen die me geleidelijk aan méér begonnen te interesseren dan het schaken zelf."

"Hoe ben je met dippy in aanraking gekomen?"

"Via het Engelse spelletjesblad 'Games & Puzzles' waarop ik was geabonneerd. (Red.: "Kortgeleden is dit blad helaas opgeheven.") Daarin las ik diverse artikelen over diplomacy en toen heb ik het spel aangeschaft. Omdat ik geen medespelers kon vinden, heeft het toen zo'n jaar ongespeeld in m'n kast gelegen. Op een gegeven ogenblik heb ik een advertentie in 'Games & Puzzles' geplaatst om op die manier met andere spelers in Nederland in contact te komen. Nico Oosterbaan las m'n advertentie en heeft toen Sjef van der List getipt. Sjef belde me op en nam me mee naar een DUCOSIM-Konventie. Daar kwam ik ook Paul Meerts tegen, met wie ik toen in een postaal spel ben gaan zitten, het spel 'YTCA' zoals jullie wellicht weten. M'n allereerste zet was postaal!"

"Han, wat beschouw je zelf als de sterke en de zwakke punten van je eigen speelstijl?"

"M'n sterkste punt is, denk ik, "planning", het uitpeuren van de mogelijkheden in een stelling op redelijk lange termijn, het ontdekken van een gunstig perspectief dat ik stukje bij beetje dichterbij probeer te brengen, probeer te realiseren. Alles stel ik dan in dienst daarvan, m'n hele onderhandelingsstrategie richt ik daar op in!"

Mijn resultaten postaal zijn beduidend beter dan mijn resultaten face-to-face. Ik reageer eerder secondair dan primair, wat hiermee samenhangt. Mijn persoonlijkheid past beter bij lange termijn- dan bij korte termijnplanning, dus strategies ben ik beter dan takties.

Bij face-to-face ben ik doorgaans met een te klein gedeelte van het bord bezig. Ik speel het te veel in de diepte en te weinig op het moment, wat te moeilijk is bij face-to-face, altans voor mij."

(Rob: "M'n eigen indrukken van Han's speelstijl - deels op grond van enkele ervaringen met hem in face-to-face-partijen, deels op grond van de verhalen die mij ter ore kwamen hoe hij in postale partijen te werk gaat - stemmen hiermee aardig overeen. In postale partijen wordt zijn analiese van de stelling op strategiese mogelijkheden door wellicht geen andere Nederlandse speler overtroffen! Op het gebied van onderhandelen echter laat hij mijns inziens een ander sterk punt ten onrechte onvermeld: zijn

vermogen om zich in de situatie van de andere spelers in te leven, op een heel reële wijze op gemeenschappelijke belangen - met vrijwel iedereen! - te wijzen en aantrekkelijke voorstellen te doen, en op grond van de reacties van de diverse spelers uiteindelijk die strategie uit te kiezen die ook hemzelf het meeste voordeel biedt, bij voorkeur zonder anderen onnodig voor het hoofd te stoten...

In face-to-face-partijen komen deze sterke punten inderdaad aanmerkelijk minder goed uit de verf, wat vaak het volgende tot gevolg heeft: in een situatie waarin Han zelf geen winstperspektieven heeft, probeert hij de situatie rondom zijn eigen land zoveel mogelijk stabiel te houden, daarbij steeds partij kiezend voor het op

dat moment kleinere buurland(en) tegen het grotere buurland, daarbij telkens van partner(s) wisselend wanneer de machtsverhoudingen weer tevéél naar de andere zijde dreigen door te slaan. Wat dikwijls als gevolg heeft dat aan de andere zijde van het bord - buiten z'n eigen direkte invloedssfeer dus - de beslissing valt wie de partij wint!"

"Waar laat je de samenwerking met andere spelers het meest van afhangen?"

"Samenwerking laat ik vooral van strategische overwegingen afhangen. Daarnaast speelt uiteraard ook "het verleden" mee dat ik met andere spelers heb, dat laat wel sporen na... Uiteraard geef ik iedereen wel voortdurend de kans om dat "verleden" weer uit te wissen, waarbij ze hun goede bedoelingen eerst maar moeten laten blijken. Maar hoofdzaak is voor mij toch wel: iedere partij is steeds weer een nieuwe partij!"

"Zijn er bepaalde landen in dippy waarvoor je een voorkeur hebt, of juist een afkeer?"

"Ik heb niet zoveel ervaring met dippy dat ik daarover veel kan zeggen. Engeland speel ik nu voor het eerst postaal... ("In 'You Too?", red. Rob: "Han kijkt me onderzoekend aan...") 't Gekke is dat ik altijd wel aardige resultaten met Italië heb, een land dat echt niet als één van de sterkste landen bekend staat. Oostenrijk vind ik wel leuk: het heeft extra problemen, maar is ook een extra uitdaging! 't Is al weer lang geleden dat ik Duitsland heb gespeeld..."

"Heb je een voorkeur voor postaal of face-to-face-diplomacy?"

"Vroeger reisde ik nog wel stad en land af voor een partij face-to-face, maar tegenwoordig ben ik minder fanatiek hierin geworden. Ook postaal ben ik wel minder fanatiek geworden, maar één of twee spelen, dat ben je toch wel verplicht!"

"Han, een onbescheiden vraag misschien, wat zijn zoal je ervaringen met "stabs"?"

"M'n mooiste "stab" was wel in het postale spel 'Were-Di'. Het was zo dat Rusland (Nico Oosterbaan) erg sterk geopend had ten koste van Turkije en al snel ruzie kreeg met Engeland. Zelf was ik Italië. Ik stond in Mun, Rusland in Ber en Gal, Frankrijk (Paul Meerts) in Bur en Ruh, en Engeland (Rob Kremers) in Hol. Zowel Rusland als Frankrijk vroegen mij steun naar Kie. Persoonlijk vond ik dat Paul het verdiende, aan de andere kant wilde ik Rusland niet voor het hoofd stoten, mede omdat ik hem ook in de Balkan nog nodig had. Paul kwam toen met een goede oplossing: "Weet je wat, Han, jij steunt gewoon Rusland, ik kap die steun wel en krijg steun van Engeland, zodat jij je handen ten opzichte van Rusland nog even schoon houdt." Zo gezegd, zo gedaan.

Deze situatie was namelijk nodig voor het jaar daarop om A. Mun-Sil te kunnen spelen en Rusland steun van mij voor zijn leger in Ber verwachtte, terwijl ik tegelijkertijd zijn leger uit Gal naar Bud steunde, waardoor War onverdedigbaar werd. Wel... het daarop volgende seizoen heb ik toen zowel War bezet als hem uit Bud gemept... Na deze "stab" was het toen betrekkelijk snel met Rusland bekeken! (Jan: "Weer een aardig voorbeeld van het nut van een schijnoorlog!")

"Stabs" waarvan ik ooit zelf het slachtoffer ben geworden, waren nooit echt onvoorspelbaar voor me, ik kon het altijd wel zien aankomen! Wel heb ik op dit gebied de plezierige ervaring dat sommige spelers er in zulke situaties soms géén gebruik van maakten en daarmee een goede mogelijkheid lieten liggen!"

"Han, je bent al heel wat spelers tegengekomen. Zijn onder hen ook spelers die je "gezworen kameraden" zijn geworden, of juist je "angstgegners"?"

"Jullie weten dat ik een goede relatie met Roger van de Putte heb. Omdat hij zelf niet graag "stabt", doe ik het ook niet bij hem. En mocht het vanwege strategiese overwegingen noodzakelijk lijken, dan probeer ik via "harde onderhandelingen" wel verder te komen, wat dan vaak wel lukt... En "angstgegners"... Ik ben voor de duvel niet bang!, om maar eens een bekende Nederlander te citeren. Dat is natuurlijk overdreven, maar ik zal ze niet met name noemen. Het zou tégen mij gebruikt kunnen worden..." (Teijo: "Hmm, hier spreekt de ware diplomacy-speler!")

"Wat is je móóiste partij geweest?"

"Ik sluit mij bij iedereen aan die het heeft over de laatste Kampioenschapspartij, ook al werd ik hierin zelf geëlimineerd! En van de postale spelen die ik gespeeld heb, vond ik 'Were-Di' de beste! Er waren niet zoveel vaste bondgenootschappen, er werd zeer intensief onderhandeld, vooral ook toen ik dreigde te gaan winnen, er waren bijzonder weinig NMR's..."

"Heeft het spelen van dippy nog invloed op jezelf gehad, Han?"

"Iedereen geeft daarop steeds hetzelfde antwoord en ik ben het daarmee eens: je herkent "diplomacy-aspekten" in je dagelijks leven en ik moet tot mijn schande bekennen dat ik daar wel gebruik van heb gemaakt!"

"Welke tips zou jij beginnende dippy-spelers willen geven?"

"Beginners, zijn die er nog? ... Je valt altijd terug op de naam van het spel: 'diplomacy', dat wil zeggen véél onderhandelen en véél geduld hebben!!"

"Is er nog iets waarover we het nog niet gehad hebben, maar waarover je misschien nog wel iets kwijt wilt?"

"Jazeker! Ik vind het wel leuk om nog iets te zeggen over de steiging van het spelpeil sinds het begin van het spelen in Nederland. Globaal genomen heb je zo'n drie "generaties" kunnen zien. In het begin waren er steeds flinke bondgenootschappen en hevige "stabs"! Toen de tweede "generatie", met spelers als Paul Schuurman en Leo Peek: daar viel doodeenvoudig niet mee samen te werken, je wist gewoon dat ze zich toch niet aan hun afspraken zouden houden! En nu de derde "generatie" waar toe ik jullie ook reken: daar valt goed mee te onderhandelen, maar je weet móóit presies wat je aan ze hebt... Zo moet het, geloof ik, ook gespeeld worden! En de laatste Kampioenschapspartij, dat zie ik als een teken dat diplomacy écht volwassen begint te worden en dat doet me deugd!"

Sport, kunst of wetenschap?

Jaap Jacobs schreef in Oxyoron 19 de vroege eliminatie van Han Wienbelt op de 2e dag van het weekend in Groningen (voorrondes NK) niet aan het toernooisysteem lag maar "aan de combinatie van Han als Turkije en Teijo als Rusland " . Ik wil daar graag enige kanttekeningen bij plaatsen en aantonen dat dit wat al te simplistisch gesteld is . Er zaten namelijk meer facetten aan de zaak dan de relatie tussen Han en mijzelf alleen . (alsof je Diplomacy met zijn tweeën speelt en met de rest van het bord niets te maken hebt !)

Het is bij Diplomacy zo dat je alle argumenten die je maar kunt verzinnen gebruikt voor je eigen zaak . D.w.z. ook oneigenlijke argumenten , argumenten die met de partij zelf niets te maken hebben . In dit geval was zo'n argument de uitgangspositie van 11 centra van de 1e dag van Han Wienbelt .

Door middel van dit argument wist ik Engeland (Heino Koning) ervan te overtuigen mij niet in het noorden aan te vallen en de Duitser (Dennis Kooper) om mij Zweden te geven . Ik beloofde hen beiden n.l. Han aan te vallen , om één concurrent voor de eindoverwinning alvast uit te schakelen . Gevolg van dit alles was wel dat Engeland en Duitsland elkaar in de haren vlogen en ik aan hen geen kind meer had ! Ik vind dat je uit het feit dat ik het hoog eindigen van Han op de 1e dag als onderhandelingsargument heb gebruikt niet mag afleiden dat ik Han met voorbedachte rade van het bord heb gemept .

Maar zoals dat zo vaak gaat ketsten deze argumenten enigszins en werden ze weer tegen mij gebruikt . Heino Koning (hij weer) zei botweg dat als ik Han niet aan zou vallen en naar de Black Sea zou openen , hij mij wel in het noorden zou aanpakken Idem dito Dennis Kooper . Van hem zou ik Sweden krijgen als ik F Sev-Bla zou openen . Ik kreeg het idee dat zij dit samen zo bekokstoofd hadden om mij zeker Han's richting uit te krijgen , deels misschien om hun handen vrij te hebben tegen elkaar, maar zeker ook om een eliminatie van Han te voorspoedigen .

**BRUTUS,
THE BEST THERE IS!**

Tegelijkertijd leek er een sterk verbond tussen Italië (Martin van Hal) en Oostenrijk (Harry van der Laan) te zijn ontstaan gericht op slechts één doel : de eliminatie van Han Wienbelt . Zij beiden deden mij het voorstel om Turkije met ons drieën op te delen .

Frankrijk (Peter Aars) , dat op de eerste dag ook heel hoog was geëindigd en aan 7 centra genoeg dacht te hebben om de finale te bereiken , nam een heel passieve houding aan , zodat van die kant geen aanval op Italië te verwachten was .

Met Turkije had ik afgesproken een Juggernaut te gaan spelen met het volgende doel : Han zou tevreden zijn met 6 centra en zou mij zoveel mogelijk helpen om aan voldoende centra te komen .

Hoe moeilijk was nu mijn keuze ?

Uitvoering van de Juggernaut was vrijwel meteen tot mislukken gedoemd . De kampioenschapspartij NK 1982 laat wel zien dat een Juggernaut toch niet erg veel verder komt tegen een hecht Italiaans-Oostenrijks verbond (tenzij Frankrijk er zich mee gaat bemoeien) . Op die manier zou ik nooit aan voldoende centra komen om de finale te bereiken .

Ik besloot dus maar tenminste ook nog mijn deel van Turkije mee te pakken en daarna te proberen samen met Italië een aanval op Oostenrijk te wagen . Het was vrijwel de enige mogelijkheid voor zowel Italië als Rusland om voldoende centra te krijgen .

Ik vind al met al dat het toernooisysteem zeker wel invloed had. Alle strategie was op een zo snel mogelijk profijt gericht . Je zag aan alle borden de mensen denken : Hoe krijg ik in die 7 jaar zoveel mogelijk centra ?

Verder vind ik dat de aanval van mij op Han mij door de omstandigheden werd opgedrongen . Wat de overwegingen van Martin en Harry waren voor hun agressie jegens Han , is een andere zaak . Daarover kan ik niets zeggen, dat moeten ze zelf maar doen

Teijo Doornkamp

DE STAB VAN DE MAAND - een reactie op liefst twee afleveringen van deze inmiddels wel berucht geworden rubriek door ons aller Heino Koning.

Daar ga ik dan met mijn goed gedrag; ben ik druk bezig een image op te bouwen als een redelijk betrouwbaar dippy-speler, en daar is dan BRUTUS 2, als donderslag bij heldere hemel! Weg mijn image, weg al dat gene wat ik met veel moeite heb proberen op te bouwen. Heren van BRUTUS, U wordt bedankt!

Het begint met de reactie van Han Heidema op "De Stab van de Maand" uit BRUTUS 1. Daarin suggereert hij dat ik een afspraak met hem had om Engeland, "mijn trouwe bondgenoot", een hak te zetten (je gelooft die onzin toch niet, hè Roland?). Daar ik helemaal niets van een afspraak wist, kan de lezer begrijpen hoe verbaasd ik was na het lezen van het desbetreffende artikel. Ik vind het onverantwoord dat de redactie van BRUTUS zulk een lastertaal plaatst zonder de juistheid ervan gecontroleerd te hebben.

Wanneer het bij dat ene artikeltje was gebleven had ik niet zo'n kabaal gemaakt maar wat lees ik tot mijn stomme verbazing een paar bladzijden verder? Ik was de wanhoop nabij. Pas na een stevige neut durfde ik voorzichtig verder te lezen.....een actie van Guus Lobach en mij uitverkoeren tot "Stab van de Maand"? Tranen schoten mij in de ogen, dit was meer dan ik kon verdragen. Wat is dit voor een misplaatste grap? Of is het een nieuwe prijsvraag of zo iets? "zoek de stab"? Als dát een stab is, dan ben ik een..... (Teijo: Een stabber dus) Oké, toegegeven, het convooi was wel aardig, maar om daar nu direct het predicaat "Stab van de Maand" aan toe te kennen gaat mij toch te ver! Zoals iedereen in het interview met Jaap Jacobs heeft kunnen lezen, moet je eerst met iemand hebben samengewerkt voordat je diegene kunt gaan stabben. In het bewuste spel hebben noch Guus noch ik samengewerkt met Wally zodat er dus nooit, maar dan ook nooit sprake kan zijn van een Stab, laat staan van een "Stab van de Maand" En dan dat commentaar bij deze fake-stab van Guus Lobach, dat ik maar wat blij was dat Guus bereid was bla bla bla. Tranen schieten me alweer in de ogen, Guus de goedheid zelve. Mag ik even overgeven! Niets van waar dus Italy zat namelijk muurvast in het oosten en hij was maar wat blij dat ik hem de mogelijkheid bood voor een opening richting Engeland.

Nee, zoals uit bovenstaande misschien al duidelijk mag zijn geworden, ik ben niet zo tevreden over BRUTUS 2. Ik verdenk enkele redactieleden ervan - met hulp van derden - een lasterkampagne tegen mij te zijn begon. - nem om mij bij mijn bondgenoten in de postale spelen in discrediet te brengen. (Teijo: Dat klopt, lees mijn artikel over de voorrondepartij waarin het 'genoegen' mocht smaken met Heino te moeten samenwerken)

Ik zal geen namen noemen maar Rob en Teijo zijn het in elk geval niet.

Alhoewel, na de laatste D&D begin ik toch ook wel een beetje aan Rob te twijfelen en tussen twee haakjes Teijo, had je me geen kratje pils beloofd voor hulp bij de voorronden NK'83? (Teijo: In de eerste plaats was het geen kratje pils maar een kratje Paddy en in de tweede plaats vind ik dat je een beste jongen bent Heino maar dat je moet afleren alles te geloven) Ik had niet gedacht dat BRUTUS zo snel zou afglijden naar dit bedenkelijkke niveau. Zelfs Oxy en JM hebben er langer over gedaan om op dit niveau te komen!

BRUTUS is zijn prijs aan oud papier nu al meer dan waard!

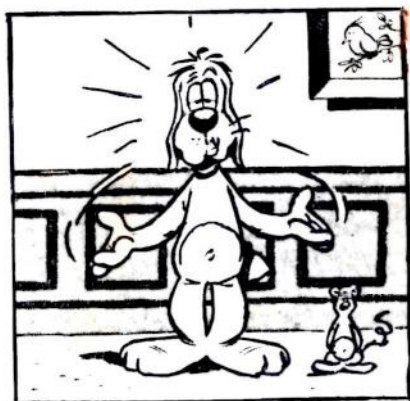
Heino Koning

NOGMAALS DE STAB VAN DE MAAND - dit maal een reactie van Paul Meerts

Het spel 'Terug naar Oegstgeest' werd vanaf het begin gekenmerkt door een Russisch-Turks bondgenootschap tegen Oostenrijk. Hierin speelde Rusland de leidende rol en ontleende vele voordelen aan de samenwerking met Turkije. Turkije was tevreden met een bescheiden positie in het Russische kielzog.

Oostenrijk verzette zich echter heftig en met succes tegen het Russisch-Turkse optreden. Rusland werd ongeduldig en wisselde van bondgenoot. De "stab" tegen Turkije, uitgevoerd in 1905, lukte echter maar half. Rusland zag dat het zich vergist had en herstelde het bondgenootschap met Turkije.

Turkije speelde het spel voorlopig mee, verzwakt als het was door de Russische "stab". Toen Oostenrijk van het tapijt was en Engeland Rusland aanviel, zag Turkije zijn kans schoon om het verloren gegane terrein te herwinnen, daarmee de kans op een tweede plaats in het spel waarschijnlijk makend en tegelijk de Russen terugbetalend.

Kan iemand mij uitleggen waarom een "draw" te verkiesen zou zijn boven een tweede plaats voor Turkije, een vierde plaats voor het eeuwig winnende "Rusland", en - het belangrijkste - een eerste plaats voor een uitstekend spelend Engeland?

In een begeleidende brief schreef Paul onder meer het volgende: "Ik kon het niet nalaten een reactie op Han's zure reactie te schrijven. Kan het geplaatst worden?" (Red.: "Dat is bij deze dan gebeurd!") Waarna deze brief vervolgt met:

OHAPOLIS

"Tot slot zou ik het volgende willen voorstellen: jullie Groningse groep lijkt mij best geïnteresseerd in het "spel" (eigenlijk: de toestand) Ohapolis. Zal ik het jullie te zijner tijd eens uitleggen? Misschien vinden jullie het leuk om een Ohapolitaanse groep landen te stichten. (Red.: "We willen hier zeker meer van weten!")

Ohapolis is een Nederlandse vinding. Net als in Diplomacy spelen onderhandelingen een belangrijke rol. De vecht-instrumenten zijn echter niet vastgelegd. Daardoor is er geen eeuwige strijd en komen andere creatieve kanten van de spelers naar boven.

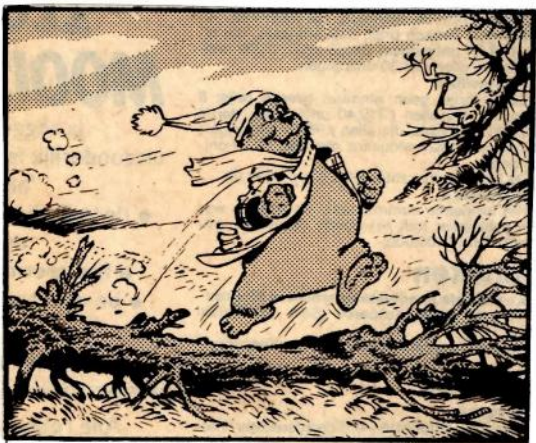
De gang van zaken is als volgt: de spelers tekenen na elkaar een land op een kaart; grootte, cultuur, technische ontwikkeling zijn vrij. Samen vormen ze een soort Verenigde Naties die één maal per maand (of langzamer, of sneller) bijeen komen. Deze beslissen bij meerderheid over alles, behalve interne zaken van soevereine landen.

Tussen de Congressen door kunnen "kranten" gepubliceerd worden. In principe accepteert men de beweringen van anderen. Zo niet, dan wordt gevochten met het spel dat de tegenstanders overeen komen. De winnaar heeft gelijk."

Tot zover deze brief van Paul Meerts.

Voorwoord van uw redactie

In het roemruchte en veel omstreden boek 'The Origin of Species' van Charles Darwin trof één van onze abonnees, Peter Dols, een opmerkelijk fragment aan dat we onze lezers niet willen onthouden. Het betreft hier de uitvoerige beschrijving van een interessant konfliktsimulatiespel waarmee Charles Darwin zijn geruchtmakende evolutietheorie op originele wijze beoogde te demonstreren. Omdat we zo het vermoeden hebben dat ook in de huidige tijd voldoende belangstelling hiervoor zal bestaan - opvallend ook de aktualiteit van enige passages! -, zijn wij gaarne bereid een wachtlijst voor een postaal spel te openen! Dan volgt nu het betreffende fragment, in de bewerking die, zoals reeds opgemerkt, Peter Dols ons deed toekomen!

Dat '.....' een goed blad is, mag bij een ieder van u als wel bekend worden verondersteld. (Red.: "Omdat deze 19^e eeuwse titel niemand meer wat zegt en ook niet relevant is voor dit spel, kunnen we deze gevoeglijk weglaten.") 'Survival of the Fittest' heeft hiermee evenwel in het geheel niets mee van doen, omdat dit de naam is van een postaal spelletje "overleven". (Guus: "Leuk plaatje hiernaast, ik wist echter niet dat Darwin Heer Bommel ook al las!")

Een beperkt aantal spelers moet proberen zo snel mogelijk, dat wil zeggen in zo weinig mogelijk spelbeurten, een bepaald traject af te leggen in een landschap dat door de GM (Games-Master) ontworpen is, en daarbij door de GM geplaatste obstakels - zoals kuilen, moerassen en rondzwervende dieren - zien te omzeilen. Iedere speler wordt bovendien met een pistool, drie handgranaten en een stok uitgerust, waarmee hij de medespelers die hij onderweg tegenkomt, net zoveel mag proberen te hinderen als hem goeddunkt. De eerste speler die het einddoel bereikt, is de winnaar van het spel ("the Fittest"), alle overige spelers vanzelfsprekend de verliezers.

Tijdens iedere spelbeurt heeft elke speler de keuze uit een aantal verschillende handelingen, een keuzemogelijkheid die echter door verschillende omstandigheden kan worden beïnvloed. Na iedere beurt bepaalt de GM telkens opnieuw waar alle spelers zich exact bevinden. Hierna laat de GM aan elke speler afzonderlijk weten wat er is gebeurd en wat deze in zijn (nieuwe) positie ziet. Afhankelijk van de speler zelf kan dit laatste op twee verschillende manieren gebeuren: stuurt hij voldoende porto met zijn order mee, dan hoort hij dit via een brief van de GM aan hem persoonlijk; laat hij deze porto achterwege, dan wordt hij hiervan via een openlijke publicatie in "Brutus" op de hoogte gesteld (hetgeen voor hem uiteraard nadelig is).

In iedere beurt kan elke speler één van de volgende orders geven:

- Beweging. Men kruipt (maximaal 10 meter), loopt (maximaal 20 meter) of rent (maximaal 30 meter) in één van de acht mogelijke richtingen, steeds uitgaande van zijn laatste positie (naar Voren; naar Achteren; naar Links; naar Rechts; Schuin Links naar Voren; etc.)

Noemt een speler geen afstand, dan legt hij automatisch de maximum-afstand af. Ook mag men bochten maken of bijvoorbeeld conditionele stoporders geven.

- Gericht schieten op een bepaald doel (dus op wat men ziet).
- Niet gericht schieten in een bepaalde richting of op een mogelijk doel.
- Wachten op een doel om op te vuren indien dit verschijnt.
- Wachten op een tegenstander om een man-tegen-man-gevecht met hem aan te gaan.
- Op de plaats blijven liggen.
- Een valkuil graven.
- Zich verbergen (blijft daarna van kracht totdat men zich opnieuw beweegt).
- Man-tegen-man- (of dier-) gevecht aangaan.

Het zicht van iedere speler is 180° (R, RV, V, LV, L) en wel 15 meter ver. Echter: iemand die zich "verbergt" ziet men pas op 5 meter, een rennende speler al op 25 meter. Heeft men een bewegingsopdracht gegeven, dan beschrijft de GM alleen wat men ziet nadat deze is uitgevoerd.

Ook een obstakel als een moeras dat men passeert, is op de zichtbaarheid van invloed: men kan dit slechts kruipend passeren, maar zal zich daarbij dienen op te richten en wordt daarom beter zichtbaar (als rennend).

Wordt een speler geraakt of 'gepinned' (zie beneden), dan ziet hij die beurt niets; echter wel weer in de beurt die hij daarna op de plaats blijft liggen.

Valt een speler in een valkuil, dan heeft hij per beurt 50 % kans er weer uit te komen. Elke bewegingsorder is hiervoor voldoende.

Tenslotte het gevecht.

Met een pistool kan men onbeperkt, doch slechts één maal per beurt, vuren. Het effect hiervan wordt door de GM met behulp van een dobbelsteen bepaald aan de hand van onderstaande tabel:

dobbelsteenworp	gericht vuren	niet gericht vuren
1 - 3	mis	mis
4	doel 'gepinned'	mis
5	doel 'gepinned'	doel 'gepinned'
6	raak	doel 'gepinned'

In dekking (in een kuil of kruipend) geldt steeds de 'niet gericht'-tabel. 'Gepinned' door een schot moet men één beurt dekking zoeken en op de plaats blijven liggen. Wordt een speler geraakt, dan plaatst de GM die speler in een rechte lijn 15 meter van het einddoel af, waar men dan één beurt op de plaats moet blijven liggen!

Een handgranaat heeft een 'damage'-bereik van 5 bij 5 meter uitgaande van het inslagpunt. Indien een handgranaat niet gericht gegooid wordt, geldt voor het inslagpunt (1 bij 1 meter) wel de 'gericht vuren'-tabel, maar dient men naast de richting tevens aan te geven hoe ver men deze gooit (maximaal 25 meter). Indien een handgranaat gericht gegooid wordt, geldt de 'gericht vuren'-tabel voor de

centrale 3 bij 3 meter, maar hierbuiten de 'niet gericht vuren'-tabel. Dekking zoeken tegen een handgranaat is niet mogelijk. Een man-tegen-man-gevecht kan men alleen met een tegenstander aangaan wanneer deze hooguit 5 meter ver verwijderd is. Het resultaat hiervan wordt door de GM met behulp van de volgende tabel bepaald:

dobbelsteenworp	met stok	zonder stok
1	stok kapot	-
2	-	-
3	-	-
4	raak	-
5	raak	raak
6	raak [*]	raak

(raak^{*} = de GM plaatst de geraakte speler in dit geval 30 meter terug). Mist de aanvaller, dan gaat de aangevallene automatisch een man-tegen-man-gevecht aan. Pas als één van beiden uitgeschakeld is, is de beurt voorbij. Raakt men iemand zonder dat men zelf (nog) een stok heeft, dan neemt men een eventueel bij die tegenstander aanwezige stok over. Tot slot, geeft de aangevallen speler een bewegingsopdracht van verder dan 5 meter, dan is hij gevlucht en gaat het gevecht niet door. Voor de confrontaties met wilde dieren gelden weer andere tabellen die ook tot gevolg kunnen hebben dat een speler het leven laat. De GM zal deze tabellen steeds dan publiceren, madat het dier voor het eerst is opgedoken.

Tenslotte nog ter illustratie het volgende spelvoorbeeld:

BEURT 1. Teijo: "Ik kruip 10 meter vooruit."

Rob: "Ik schiet niet gericht naar voren."

GM-Teijo: "Je valt in een valkuil na 4 meter die bewoond wordt door een boa constrictor (gevechtstabel volgt hieronder). Zijn eerste aanval mislukt. Je hoort een schot."

GM-Rob: "Je hoort een krakend geluid links."

BEURT 2. Teijo: "Die tabel bevat me niet, ik ren naar rechts."

Rob: "Ik verberg me."

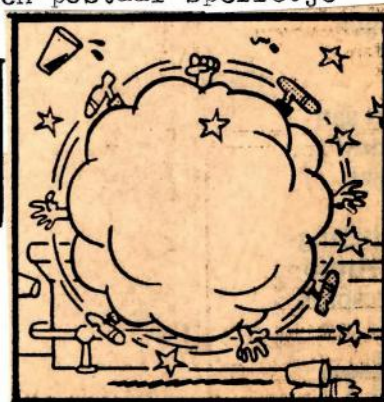
GM-Teijo: "Teijo, proviciat! Het is je net gelukt om uit de kuil te komen."

GM-Rob: "Je ziet Teijo langs rennen. Hij ligt nu 15 meter rechts van je met zijn rug naar je toe."

Zo, wie interesse heeft, de wachtlijst voor een postaal spelletje 'Survival of the Fittest' is hierbij geopend!

DEADLINE ALLE SPELEN
MAANDAG 25 APRIL
18.00 UUR

Groningen , 18-3-83
1901-1905

1. E Frits Schalijs	9
2. F Albertus Koster	7
3. I Bart Westra	7
4. R Erik de Vries	5
5. T Bert v/d Broek	3
6. A Gerrit Prakken	2
7. G Erik Smidt	1

Leiden , 5-3-83
1901-1906

1. F Hans Vijlbrief	9
2. T Martin v Hal	8
3. G Frank Mulder	7
4. A Hauke Jansen	6
5. E Anky Verhaart	2
6. I Jochem v Hal	1
7. R Ivo bouwman	1

Leiden , 27-3-83
1901-1906

1. F Martin v Hal	11
2. R Jochem v Hal	11
3. I Dennis Kooper	11
4. E Guy v/d Valk	1
5. T Patrick	ex06
6. G Anky Verhaart	ex05
7. A Peter Boersma	ex04

Er zijn al 2 mensen die 5 partijen gespeeld hebben : Martin van Hal
7,8 (5) en Jochem van Hal 5,0 (5)

Uit de uitslagen van ftf-uitslagen van '81, '82, '83 is een ranglijst
samengesteld met de totaal gemiddeldes van alle spelers die nog actief
zijn . De spelers en speelsters zijn in 2 categorieën opgedeeld : men-
sen die meer dan 10 partijen en mensen die meer dan 5 en minder dan
10 partijen hebben gespeeld . Tussen haakjes achter het gemiddelde
staat het gespeelde aantal partijen .

1. Jan Feringa	7.90(20)	11. Henk Ziemerink	5.67(12)
2. Martin van Hal	7.43(23)	12. Han Wienbelt	5.23(13)
3. Rob van der Burg	7.42(26)	13. Hauke Jansen	5.13(15)
4. Peter Dols	7.40(10)	14. Ivo Bouwman	5.00(21)
5. Guus Lobach	7.33(21)	15. Wally Koster	5.00(18)
6. Jochem van Hal	6.87(23)	16. Dennis Kooper	4.90(10)
7. Teijo Doornkamp	6.85(13)	17. Ynte Visser	4.08(12)
8. Paul Meerts	6.81(16)	18. Gilles van Eeden	3.4(10)
9. Frank Mulder	6.24(25)	19. Jaap Jacobs	2.84(19)
10. Roland Bakker	5.70(23)	20. Marcel Vink	2.00(11)

1. Tineke Looyenga	7.62(8)	9. Chris Frowein	5.14(7)
2. Wijka Oldenburger	7.33(9)	10. Erik v/d Broek	5.00(5)
3. Peter Aars	6.00(6)	11. Willem Hermsen	4.60(5)
4. José Bulder	5.80(5)	12. Han Heidema	3.67(9)
5. Koos Mencke	5.80(5)	13. Roel Panjer	3.00(5)
6. Sjef v/d list	5.67(9)	14. René Aay	2.25(8)
7. Harry v/d Laan	5.56(9)	15. Tomás Dokoupil	2.22(9)
8. Hans Vijlbrief	5.33(6)	16. Yvonne Buter	1.83(6)

'PLOERTENDODER', Fall 1907 (1982, FU) GM: Rob van der Burg

AUS (Teijo Doornkamp)	: A. Rum S (T.) A. Arm - Sev (disb.)
ENG (Jan Feringa)	: F TYR S (T) F Nap-Rom, A Tun xxx, F Por xxx, F MAO-WMS, F IRI-MAO, A Wal xxx, F. ENG-NTH, F Den xxx, A StP S A Mos xxx, A Mos S (T) A Arm-Sev.
FRA (Yvonne Buter)	: -
GER (Wijka Oldenburger)	: A Sev xxx, A Ukr S A Sev xxx, A Bud S (T) A Bul-Rum, A Tri S A Bud xxx, A Ven S A Tri xxx, A Tyr S A Tri xxx, A Spa S A Mar xxx, A Mar S A Spa xxx, F Hol-Bel, A Kie-Den, A Pru-War, A Sil-Gal.
ITA (José Bulder)	: -
TUR (Peter Aars)	: F Nap-Rom, F ION-Nap, F Gre-ION, F Alb-ADR, A Bul-Rum, A Ser S A Bul-Rum, A Arm-Sev.

ADJUSTMENTS:

AUS (1-1=0)	: -Tri
ENG (10+1=11)	: Home, Nor, Swe, Den, StP, Mos, Bre, Tun, + Por
FRA (1-1=0)	: -Por

Exit 1907

+ F Edi

Exit 1907

GER (12+2=14): Home, War, Sev, Bud, Vie, Hol, Bel,
 Par, Mar, Spa, + Tri, + Ven
 ITA (3-3=0) : -Nap, -Rom, -Ven
 TUR (7+2=9) : Home, Bul, Gre, Ser, Rum, +Nap, +Rom

+ A Mun,
 + A Ber
 Exit 1907
 + A Con,
 + F Smy

PRESS:

GM-World: ENG, GER en TUR verklaarden zich alle drie bereid tot een draw indien de centraverdeling na Fall '07 als volgt zou zijn:
 GER 14, ENG 11 en TUR 9 centra. Aangezien aan deze voorwaarde inderdaad voldaan is en geëlimineerde spelers uiteraard geen recht van spreken meer hebben, is dit spel geëindigd in een draw tussen ENG, GER en TUR. Dit geeft de volgende einduitslag:

1.	ENG (Jan Feringa)	11
	GER (Wijka Oldenburger)	14
	TUR (Peter Aars)	9
4.	AUS (Teijo Doornkamp)	ex '07
	FRA (Yvonne Buter)	ex '07
	ITA (José Bulder)	ex '07
7.	RUS (Dick Helders)	ex '04

Jan, Peter en vooral Wijka, bij mijn weten de eerste vrouwelijke speelster die dit is gelukt, gefeliciteerd met jullie gezamenlijke overwinning. Het lijkt me aardig om in de volgende BRUTUS kommentaar op deze partij te geven. Graag zou ik alle spelers willen verzoeken ook kommentaar op deze partij te geven en dit naar mij toe te sturen. Met plezier heb ik deze partij geleid!

Aus-World: Al trekken de Duitse barbaren plunderend en brutaal door mijn Koninkrijk, we zullen ons tot de laatste snik tegen capitulatie verzetten.

Aus-Eng : Space wuppionia rules the waves (but not the world?)

Aus-Ger : How does it feel to be a friend of a spees wuppie?

Aus-Tur : Ei woet lijk toe leurn som Ingliës of joe, biekos jou spiek it verrie wel!

ENG-GM : Bedankt voor de uitmuntende leiding en de betrachte soepelheid ten opzichte van deze zeven beginnende spelers.

GM-Eng : Dat laatste lijkt me toch wel een understatement, om ook maar eens een Engels woord te gebruiken!

Eng-World : De PTT zal 't einde van dit spel zwaar betreuren!

Ger-GM : Rob, bedankt voor alle moeite en groetjes.

Tur-Aus : Bye Skattie.

Tur-World+GM: Bedankt voor het leuke spel.

GM-Tur : Als GM maak je deel uit van de Wereld, maar sta je tevens boven die Wereld...

GM-GM : Hm, vier Floertendoders die in het zand gebeten hebben, voorwaar geen omaardig resultaat...

PLOERTENDODER GAME SUMMARY

	01	02	03	04	05	06	07
AUS	5	5	4	5	4	1	-
ENG	5	5	6	8	9	10	11
FRA	5	5	5	3	2	1	-
Ger	5	7	9	9	9	12	14
ITA	4	6	4	3	3	3	-
RUS	5	3	2	-	-	-	-
TUR	4	3	4	6	7	7	9

Teijo Doornkamp
 Jan Feringa
 Yvonne Buter
 Wijka Oldenburger
 José Bulder
 Dick Helders
 Peter Aars

DIPLOMACY : You too ? (U2) (GM Teijo Doornkamp) , Herfst 1901
 AUS (Jan Feringa) : A Gal-War, A Bud s (I) A Tri-Ser, F Alb-Gre
 ENG (Han Heidema) : F NwG-s F NTH-Nor, F NTH-Nor, A Yor-Lon
 FRA (Jochem v Hal) : F Bre s (G) F Den-NTH (NSU, NSO) , A Pic-Bel, A Pie-Mar
 GER (Rob v/d Burg) : F Den-Swe, A Kie-Hol, A Ruh s (F) A Pic-Bel **F ENC(NMR)**
 ITA (Roger v/d Putte) : F IOS-Tun, A Apu-Ven, A Tri-Ser
 RUS (Ivo Bouwman) : A StP-Fin, F GOB-Swe, A Ukr-War, F Sev-Rum
 TUR (Paul Michel) : F Ank-BLA, A Con-Bul, A Bul-Gre

ADJUSTMENTS

AUS (3+0=3) : Home
 ENG (3+1=4) : Home, +Nor
 FRA (3+1=4) : Home, +Bel
 GER (3+2=5) : Home, +Den, +Hol
 ITA (3+2=5) : Home, +Tun, +Ser
 RUS (4+1=5) : Home, +Rum
 TUR (3+1=4) : Home, +Bul

BUILDS

-
 F Edi
 A Par
 F Kie, A Mun
 F Nap, F Rom
 A StP
 F Smy

PRESS

Franz-Joseph-Robrutus XIX : Ik realiseer me dat machtswisselingen in Uw rijk tot het normale straatbeeld behoren , maar dat lijkt me geen reden om bevriende staatshoofden niet van de nieuwste ontwikkelingen op de hoogte te brengen . Misschien dat op die manier in de toekomst abusievelijke invallen vermeden kunnen worden .

Franz-Joseph-World : Na herhaaldelijke klachten van Oostenrijkse minderheden woonachtig in West-Rusland aangaande van bovenaf gestimuleerde discriminatie heb ik besloten mijn elitecorps af te vaardigen naar Warschau om aan deze wantoestand een einde te maken .

AUS-(F) A Pie : Zeker uitgegleden over een bananeschil ?

RUS-World : Vanaf 16 april ben ik op vakantie in de VS. Ik zal proberen voor die tijd zo veel mogelijk te onderhandelen .

GM-RUS : Ga je Amerikaanse hulp inroepen , Ivan ?

ITA-AUS : 'K heb niks gezien , 'k heb niks gedaan , 'k weet nergens anders van .

ITA-PTT : Willen de heren briefbestellers zich zelf een abonnement op BRUTUS aanschaffen i.p.v. het voor mij bestemde exemplaar achter te houden !

King Robrutus XIX of Italy

ITA-FRA : Communicatiestoringen hebben er toe geleid dat onze lentemanoeuvres in Piedmont in het honderd zijn gelopen . De Italiaanse regering biedt hiervoor haar verontschuldigingen aan doch verzoekt de Franse regering dringend haar troepen naar huis te roepen om de goede verstandhouding tussen onze beide landen niet te schaden .

King of Italy , Robrutus XIX

GER-World : Ik hoop van harte dat door mijn actie dit spel enkel aan boeiendheid zal winnen !

GER- World : Heren , heren , welke brief wordt eigenlijk niet doorgestuurd

GM-GER : De mijne , hoop ik !

GAMESTART DIPLOMACY : " Het einde van de droom (de Haagse vredesconferentie) "

GM : Guus Lobach ; Postbus 1097 , 9701 BB Groningen , tel. 050-733010
 AUS : Wally Koster, Esdoornlaan 726 , 9741 MJ Groningen , 050-770910
 ENG : Bernd Timmerman, Churchilllaan 595 , 2287 AK Rijswijk , 070-946536
 FRA : Ruurd Wiersma, Esdoornlaan 514 , 9741 ME Groningen , 050-770520
 GER : Graham Smith , 28 Manorvale Parade , Werribee vic.3030 , Australië 741-2857
 ITA : Roel Panjer , Amethiststraat 36 , 9743 KJ Groningen , 050-774818
 RUS : Remco Zuidervliet , Luitstraat 8 , 2287 TP Rijswijk , 070-940788
 TUR : Jan-Herman Veldkamp , Noorderdwarsstraat 7 , 9717 LW Groningen , 050-774698

GM-World : Ik ben lang niet altijd telefonisch te bereiken en mijn vriendin neemt geen orders aan . Wat betreft de regels : Een opdracht die onduidelijk , maar niettemin slechts voor 1 uitleg vatbaaris , is geldig .

WEEDBOX : Straaljagers (GM Jan Feringa)

	A	B	C
Teijo Doornkamp	1. 6a	6a	16b
	2. ***	2a, 49b	47a, 51b
Peter Aars	1. ***	4b, 39b, 51a	1a, 8a
	2. 1a	1a	8a, 47b
Wijka Oldenburger	1. 4a, 48a	48a	***
	2. ***	7a, 8a	51b
Yvonne Buter	1. 48b	51a, 53a	39b, 51a
	2. 28b	***	2b

WEEDBOX : Rode Libanon (GM Teijo Doornkamp)

	A	B	C
Rob v/d burg	1. 6b, 4b, 54b	***	***
	2. 49a	***	***
Jan Feringa	1. 28b	28b	7a, 28b
	2. ***	39a	48a
Niek van Diepen	1. ***	39a	48a
	2. ***	***	***
Wally Koster	1. 6b, 54b	***	***
	2. 49a	***	***
Jan-Herman Veldkamp	1. 53b	53b	53b
	2. 1a	1a	1a

NvD-World : " Waar ben ik aan begonnen ! In één spel met Opa , 'n Space Wuppie , 'n Groninger goër en een onbekende . De GM is ook niet nuchter : sterkerdan Glenfiddich is Stroh-Rum (80 %) . Ik kan maar beter gaan dammen ...

Oh nee ! Dat doen ze in Groningen ook "

WK-GM : Tussen rotzooi en rotzooi maak ik geen onderscheid .

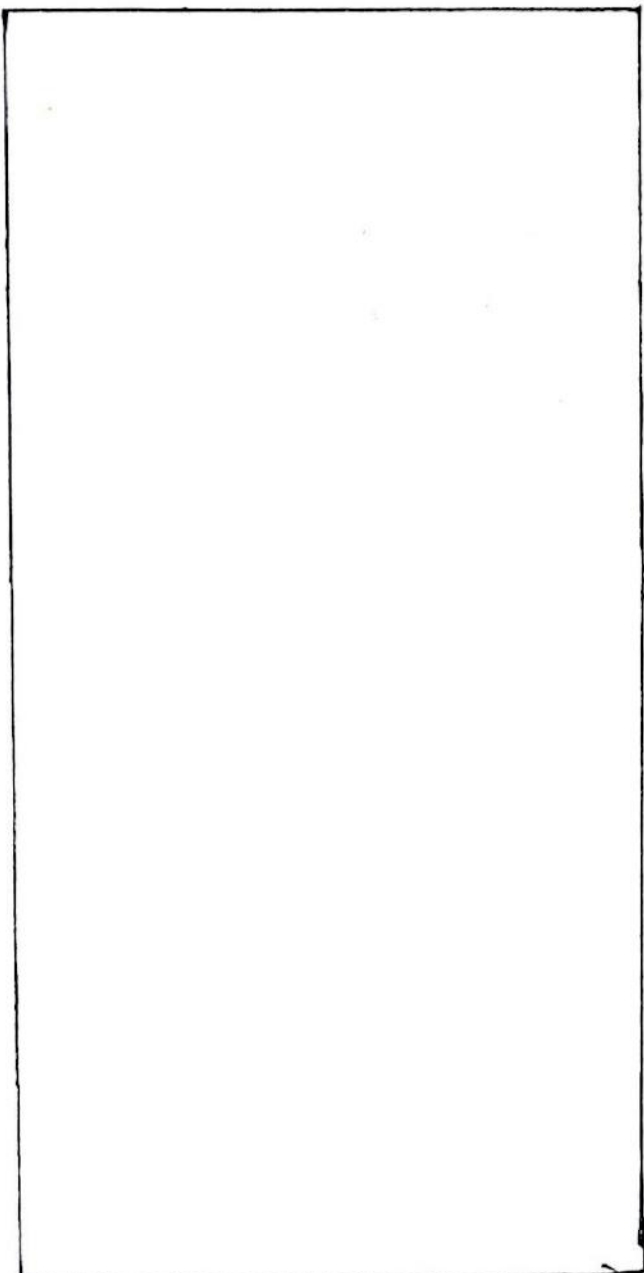
Idem : Is er nog iets over bijvoorbeeld het aantal atomen bekend ?

GM-WK : Elk molecuul heeft minder dan 10 atomen .

RvdB-World :

DRUKWERK
DRUKWERK
DRUKWERK

Guus Lobach

Postbus 1097 9701 BB Groningen Tel. 050-733010
Postgiro 1929742

Rob van der Burg

Boraxstraat 26 9743 VP Groningen Tel. 050-712240

Jan Pelinga

Radlfsstraat 11b 9741 BJ Groningen Tel. 050-719823

Teijo Doornkamp

Esdoornlaan 732 9741 MJ Groningen Tel. 050-770910